

РЕШЕНИЕ

№ 145

гр. Шумен, 27.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ШУМЕН, IV-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на първи февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Людмила Д. Григорова-Митева

при участието на секретаря Димитринка В. Христова
като разгледа докладваното от Людмила Д. Григорова-Митева Гражданско дело № 20223630101736 по описа за 2022 година

За да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са обективно съединени осъдителни иски, с правно основание чл.187, ал. 5, т. 2, вр. чл. 178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР и чл.86 от ЗЗД.

В исковата си молба до съда ищецът М. И. Г., ЕГН *****, с адрес: ***, със съдебен адрес: ***, чрез адв. З.Б. от БАК, излага, че през периода от 01.12.2019 г. до 10.07.2020 г. е полагал труд на длъжността „Младши инспектор- Старши полицаи ООР“ при РУ на МВР Нови пазар. Последното било на структурно подчинение към ответника ОД на МВР – Шумен, с адрес: ***. Ищецът твърди, че съгласно законовите разпоредби имал статут на държавен служител, като посочва, че съгласно чл.176 от ЗМВР brutното трудово възнаграждение на държавния служител се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни такива. Сочи, че нормалната продължителност на работното време била регламентирана в чл.187 от ЗМВР, като според ал.1 на същия текст, тя е 8 часа дневно и 40 часа седмично, при петдневна работна седмица. По силата на чл.187, ал.3 от ЗМВР, работното време на държавните служители се изчислявало в работни дни- подневно, а за работещите на 8,12 или 24 часови смени сумирано за тримесечен период, като съгласно ал.5, т.2 от същия текст работата извън редовното работно време се компенсирала с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на отчетен период. Според чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР към основното месечно

възнаграждение на държавния служител се изплащали допълнителни възнаграждения за извънреден труд. Ищецът счита, че в случая са приложими и Наредба №81213-407/11.08.2014 г., Наредба № 81213-592/25.05.2015 г., и Наредба № 81213-776/29.07.2016 г., като твърди, че във всичките има идентични разпоредби, според които „при работа на смени е възможно полагането на извънреден труд и през нощта между 22.00- 6.00 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24 часов период. В чл.31, ал.2 от Наредба №81213-407/11.08.2014 г. изрично било предвидено, че при сумирано отчитане на работното време, общият брой часове труд положен между 22.00 и 06.00 часа се умножава по коефициент 0,143 , като полученото число се сумирало с общия брой отработени часове за отчетния период. В следващите четири наредби подобна разпоредба липсвала. Счита, че липсата на нормативна уредба до 10.07.2020 г. не следва да се тълкува като забрана за преизчисляване на положените часове извънреден труд. Твърди, че е налице непълнота в законодателството, която следва да се запълни чрез субсидиарното приложение на чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ). Предвид горното счита, че положеният от него нощен труд следва да бъде „трансформиран“ в дневен чрез прилагането на коефициент 1,143, предвиден от разпоредбата на чл.9, ал.2 НСОРЗ. За периода от 01.12.2019 г. до 10.07.2020 г., ищецът, с оглед характера на заеманата от него длъжност, е работил 24 часови смени, полагал е труд и през нощта съобразно утвърден график, като 7 или 8 нощни смени месечно. Положил общо 400 часа нощен труд, който преизчислен с коефициент 1,143 възлизал на 457 часа. Преизчисляването водело до 57 часа извънреден труд, който работодателят, настоящ ответник, не му е заплатил. При изчисляване на база основно месечно възнаграждение, увеличено с 50% съгласно чл.187, ал.5 и 6 от ЗМВР, всеки извънреден час следвало да бъде компенсиран с поне 7.00 лева, поради което задължението на ответника възлизало на сума от 399.00 лева. Поради изложеното, моли съда да постанови решение, по силата на което да се осъди ответникът да му заплати сума в размер на 399.00 лева, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд, общо в размер на 57 часа, считано за периода от 01.12.2019 г. до 10.07.2020 г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд с коефициент 1.143; сума в размер на 30.00 лева представляваща мораторна лихва за забава

за времето от датата на възникване на задължението - периода от първо число на всеки месец, следващ съответното тримесечие на отчитане на труда /25.01.2020 г./ до датата на подаване на исковата молба в съда. Претендира се и обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата, както и присъждане на извършените по делото разноски.

В хода на делото е допуснато изменение размерите на двата иска, като главният иск се счита предявен за сума в размер на 351, 23 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за 41 часа през процесния период. Акцесорният иск се счита предявен за сума от 78, 95 лева, представляваща мораторно обезщетение за процесния период.

В законния едномесечен срок, предвиден в разпоредбата на чл.131 от ГПК, ответникът депозира отговор, в който заявява, че счита исковете за неоснователни, сочейки подробни аргументи. Моли исковете да бъдат отхвърлени. Претендира разноски, в това число и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

След като се запозна със събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в съвкупност, съдът прие за установено от фактическа и правна страна следното:

Не се спори между страните, а се установява и от събраните по делото писмени доказателства, че през процесния период /01.12.2019 г. до 10.07.2020 г./ ищецът е полагал труд на длъжността „Младши инспектор- Старши полицаи ООР“ при РУ- Нови пазар към ОД на МВР –Шумен. Ето защо счита, че в случая намират приложение нормите на ЗМВР /чл.1, вр. с чл.142, ал.1, т.1 и ал.2 от същия закон/.

Спорният въпрос, от чийто отговор зависи изхода на делото е дали в нормативните текстове, уреждащи изчисляването, съответно заплащането на извънреден труд на държавни служители – полицейски органи е налице празнота и ако е налице такава, допустимо ли е прилагането по аналогия на текстовете на КТ и подзаконовите нормативни актове по приложението му. Съгласно чл. 187, ал. 9 от ЗМВР, редът за организацията и разпределението на работното време, неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители следва да се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. За периода от

02.06.2015 г. до 29.07.2016 г. е действала Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 40 от 2.06.2015 г.), която е била отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС по адм. д. № 5450/2016 г. (влязло в сила и обнародвано на 29.07.2016 г. с ДВ, бр. 59). С § 4 от заключителните разпоредби на Наредба №8121з-592/25.05.2015 г. е била отменена Наредба №8121з-407/11.08.2014 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 69 от 2014 г.), която е възстановила действието си след отмяната на подзаконовия нормативен акт, с който е била отменена. Съгласно чл. 195, ал. 1 от АПК подзаконовият нормативен акт се смята за отменен от деня на влизането в сила на съдебното решение. Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. е била отменена с §4 от заключителните разпоредби на Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016 г.)

Съгласно чл. 31, ал. 2 от Наредба №8121з-407/11.08.2014 г. при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00 ч. за отчетния период се умножава по 0,143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период, т. е. часовете положен нощен труд се преизчисляват с коефициент 1, 143. В Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г. и Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. липсва изрично правило, аналогично на чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. В разпоредбите на чл. 31 от Наредба №8121з-592/25.05.2015 г. и Наредба №8121з-776/29.07.2016 г., както и в разпоредбите на последващите подзаконови нормативни актове, действащи през процесния период- Наредба №8121з-908/02.08.2018 г. и Наредба №8121з-36 от 07.01.2020 г. е предвидено, че отработеното време между 22.00 и 06.00 ч. се

отчита с протокол, като са посочени лицата, които го изготвят, сроковете за това и начинът на отчитане на броя отработени часове. Отчитайки описаната хронология, ищецът твърди, че след отмяната на Наредба №8121з-407/11.08.2014 г. липсва правна норма, която да предвижда „преизчисляването“ на нощния труд в дневен и това обстоятелство се явява празнота в закона, което е основание по аналогия да се приложи чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ), според който при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Съдът намира горните твърдения за неоснователни, като счита, че в случая не е налице основание да се приеме, че е налице непълнота в законодателството, уреждащо работното време, начина на отчитане и заплащане на труда на полицейските служители. Всички обективно съществуващи обществени отношения, породени от служебното правоотношение са уредени изчерпателно както в ЗМВР, така и в цитираните по-горе подзаконови нормативни актове. Продължителността и заплащането на положения от служителите на МВР нощен труд е правно уреден в ЗМВР и действащата към съответният момент Наредба за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. В настоящият казус се претендира прилагането по аналогия на нормативен текст – чл.9, ал.2 от НСОПЗ, създаващ „изкуствена“ конструкция – преизчисляване на положените часове нощен труд в дневен. Казано по друг начин, не се касае за реално положен извънреден труд, а за хипотеза, която законодателят е въвел с оглед целта на закона – специална и специфична закрила на работещите по трудово правоотношение. Поради горното съдът счита, че с отмяната на чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. и липсата на подобен текст в последващите подзаконови нормативни актове или друг нормативен акт не се получава празнота в закона, т.е. в случая приема, че е дадена ясна регламентация на отношенията, относими при разглеждания казус в приложимите за същите правоотношения правни норми. Не случайно законодателят е предвидил други придобивки на

служителите – напр. увеличен размер на допълнително възнаграждение за прослужено време, увеличен размер на платен годишен отпуск, увеличен размер на обезщетение при прекратяване на служебното правоотношение, придобиване на право на пенсия при условията на първа категория труд и др.

Дори и да се приеме обратното, а именно, че са налице неуредени обществени отношения по повод полагането на нощен труд от служителите на МВР, съдът счита, че в случая липсва възможност за субсидиарно приложение на чл.9, ал.2 от НСОПЗ. В чл. 187, ал. 1 от ЗМВР е предвидено, че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5 дневна работна седмица, което положение съответства на уредбата в чл. 136, ал. 1 от КТ за лицата по трудовоуправни отношения. Но съгласно чл. 187, ал. 3 от ЗМВР за работещите на 8, 12 и 24 часови смени държавни служители в МВР, какъвто е и ищецът, работното време се изчислява сумарно за тримесечен период, като определянето на 24 часова смяна е по изключение. Според чл. 187, ал. 7 от ЗМВР, работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с допълнително възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период. Извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Прави се ясно разграничение в специалния закон между извънреден и нощен труд и допълнителните възнаграждения, следващи се за извънреден труд, съответно за нощен труд. Следователно за разлика от общата уредба на нощния труд в чл. 140, ал. 1 от КТ, според който при 5 дневна работна седмица същият е до 7 часа, уредбата на държавните служители в МВР, работещи на смени, в специалния ЗМВР, приложим относно служебното правоотношение между страните е различна. Тя допуска полагането на труд и през нощта между 22.00 часа и 06.00 часа като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24 часов период. Следователно за тази категория служители на МВР е установена нормална продължителност на труда, полаган през нощта от 8 часа и тя надхвърля нормалната продължителност на работното време през нощта при 5 дневна работна седмица до 7 часа по трудово правоотношение с един час. В този смисъл според специалния закон е допустимо съотношението на полагания през нощта труд от държавите служители, работещи на смени в системата на МВР да е 8:8, което води до коефициент 1, а не както е предвидено за работещите на смени 8:7, въз основа

на което по трудово правоотношение изработените нощни часове се приравняват към дневни с коефициент 1, 143 съгласно изричното правило на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ. Според съда тази разлика в уредбата се дължи на специфичните обществени отношения, които регламентира ЗМВР, в какъвто смисъл е и становището на проф. д-р на юрид.н. В. Мръчков, представено от ответника (възприемано от съда като част от правната доктрина).

На следващо място, след задължителното за съда решение на СЕС от 24.02.2022 г. по дело С-262/2020 г. на СЕС става ясно, че националният законодател няма задължение да приема правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работещите в публичния сектор като полицаи и пожарникари е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня.

Поради всичко изложено по-горе съдът намира, че главният иск е изцяло неоснователен и следва да се отхвърли. Предвид неоснователността на главния иск, неоснователен се явява и акцесорния по чл.86,ал.1 от ЗЗД – за заплащане на мораторна лихва.

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал. 8, във вр. с чл. 78, ал. 3 от ГПК, ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника направените по делото разноски в размер на 100.00 лева, представляващи дължимо юрисконсултско възнаграждение, чието присъждане е поискано своевременно. Възнаграждението е определено съгласно чл. 78, ал. 8 от ГПК, като не може да надвишава максималния размер за съответния вид дело с оглед нормата на чл. 37 от Закона за правната помощ. Съгласно чл. 23, т.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ за защита по трудови дела с определен материален интерес, възнаграждението е от 100 до 360 лв. Предвид цената на материалния интерес, съдът определи минималния размер на сума от 100.00 лева.

Водим от изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от М. И. Г., ЕГН *****, с адрес: ***, със съдебен адрес: ***, чрез адв. З.Б. от БАК, срещу ОД на МВР – Шумен, с

адрес: ***, обективно съединени осъдителни иски, с правно основание чл.187, ал. 5, т. 2, вр. чл. 178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР и чл.86 от ЗЗД, за заплащане на сума в размер на 351, 23 лева /триста петдесет и един лева и двадесет и три стотинки/, представляваща допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за 41 часа, считано за периода от 01.12.2019 г. до 10.07.2020 г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд с коефициент 1.143, както и за заплащане на сума в размер на 78, 95 лева /седемдесет и осем лева и деветдесет и пет стотинки/, представляваща мораторна лихва за забава за времето от датата на възникване на задължението - периода от първо число на всеки месец, следващ съответното тримесечие на отчитане на труда /25.01.2020 г./ до датата на подаване на исковата молба в съда, като неоснователни.

ОСЪЖДА М. И. Г., ЕГН *****, с адрес: ***, със съдебен адрес: ***, чрез адв. З.Б. от БАК, да заплати на ОД на МВР – Шумен, с адрес: ***, сумата от 100.00 лева /сто лева/, представляваща извършените от ответника разноси, съразмерно отхвърлената част от иска.

Решението подлежи на обжалване пред Шуменски окръжен съд в двуседмичен срок, считано от датата на съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Шумен: _____